

אסטרטגיות התערבות כלליות לכל רמה

אפיק פרשני: הבנת הנשמע, הבנת הנקרא, הבנת הנצפה

אסטרטגיות הטרמה להנגשת הקלט לפני האזנה, קריאה או צפייה:

1. **הקנייה של ידע חדש תוכני, תרבותי, לשוני, מבני:**
 - ☐ מתן שיעורי בית להכנה לפני השיעור: לקרוא או לצפות בסרטון על נושא הטקסט שילמד בשיעור הבא בשפת האם
 - ☐ הקנייה של מילות מפתח שיופיעו בטקסט באמצעות המחשה רב-חושית: איור, תמונה, חפץ, תנועה, קול, מילה נרדפת מוכרת, הסבר במילים פשוטות
 - ☐ לקרוא תוכן דומה במשפטים קצרים כתשתית. למשל, לקרוא את המשימה שבאה *אחרי" הקריאה לפני. למשל, לקרוא משפטי נכון/לא נכון ולנבא תשובות ואח"כ לאשש לספר תוכן דומה על עצמם בדומה לתבנית המשפטים (מבנה תחבירי) שבטקסט.
2. **הפעלה של ידע קודם (תוכני, תרבותי, לשוני, מבני)**
 - ☐ הפעלה של אוצר מילים שרק הוצג ומוכר ורלוונטי לטקסט והפעלה של ידע תוכני ותרבותי קודם דרך ניבוי סביב כותרת או תמונה בשיחה/כתיבה: מה אני רואה, שומע? מה אני יודע על נושא? מה אני עדיין לא יודע ורוצה לדעת?
 - ☐ תרגול ידע לשוני רלוונטי (אוצ"מ ודקדוק) באמצעות משחקים מעוררי חשיבה מסדר גבוה (איור לצד המילה, מיון לפי קטגוריות - כל פעם לבחור סדר אחר ולהסביר את הרציונל, הוספת מילה מוכרת-"אסוציאציה" לכל מילה חדשה, ברמות הביניים ומעלה: מילה נרדפת, היפך)
3. **תומכי זיכרון:**
 - ☐ תולים בכיתה במקום קבוע את המילים החדשות
 - ☐ פותחים מחברת מילים/דף מילים על השולחן. הצעות [מאמזון](#)
4. **רגע לפי הטקסט:**
 - ☐ מתן שאלה ממקדת או טבלה מארגנת לארגון המידע
 - ☐ קריאת השאלות / הטבלה בדף העבודה יחד וחילוץ מידע על הטקסט
 - ☐ ניבוי לפי כותרת, אמצעים חזותיים (תמונות), ולפי השאלות בדף העבודה
5. **תוך כדי קריאה: הפיכת הטקסט למוכן באמצעות . . .**
 - ☐ הוספת איור, תמונה לצד המילה, המשפט או הפסקה המתאימה
 - ☐ תרשים גרפי מארגן Graphic organizer
 - ☐ מתן תמלול השיחה לתלמידים עם בעיות קשב וריכוז
 - ☐ מתן אפשרות האזנה להקלטה של טקסט כתוב לתלמידים עם קשיים בשטף קריאה
 - ☐ מספור שורות וציון שורות ספציפיות למיקוד הקריאה
 - ☐ הוראה ישירה של אסטרטגיות להבנת טקסט מושמע וטקסט כתוב
 - ☐ הדגמה של המורה של יישום אסטרטגיה בתהליך הבנת הנקרא

אפיק היצגי או בינאישי: הפקה/הבעה בעל-פה ובכתב

- ☐ שילוב מיומנויות ודירוג מקלט להפקה (משיחה מקדימה לעבר צפייה או קריאה לדיבור ומהאזנה לדיבור וכתובה); למשל, קריאת אימיל שיהווה מודל לכתיבת אימיל משלהם.
- ☐ יצירת מצגת עם כמה תמונות שרצים כדי להזכיר על מה לדבר
- ☐ הצגת המונולוג או ניהול השיחה מספר פעמים, למשל, כל פעם ל/עם תלמיד אחר בכיתה
- ☐ מתן דוגמאות של תוצרים איכותיים של תלמידים משנים קודמות
- ☐ כתיבה של תוצר לדוגמא יחד עם התלמידים לפני הכתיבה האישית
- ☐ מתן/בנייה משותפת של מחוון עם קריטריונים ברורים להיצג איכותי
- ☐ ניתוח של תוצרים איכותיים ולא איכותיים לפי מחוון
- ☐ מתן בחירה: הקלטת וידאו או אודיו, פרזנטציה מול הכיתה או רק עם המורה בזמן אחר

רשימת אסטרטגיות לפי מאפייני רמה

בהתאם לסולם הערכה של ACTFL

רמת המתחילים: רמה זו מאופיינת ב"מילה < משפט פשוט"	
אפיק פרשני: הבנת הנשמע, הבנת הנקרא, הבנת הנצפה	
אסטרטגיות תיווך <<	אסטרטגיות אתגור >
כדי לסייע לתלמידים מתקשים ברמת המתחילים, כדאי ... ❑ להקנות 2-3 מילים חדשות לעומת 5-7 מילים ❑ להמיר מילים גבוהות במילים פשוטות יותר ❑ לתרגם הוראות כתובות לשפת האם לאפשר עבודה עצמית ❑ לסמן מילות מפתח בצבע ❑ לגרוע רכיבים מהטקסט: להשמיט 2-3 שאלות משאלון ארוך ❑ לספק שאלות סגורות, כמו: נכון/לא נכון, השלמת מילה חסרה, שאלות רב-ברירה עם מסיחים קצרים במקום שאלות פתוחות ❑ התאמת תמונה למשפט או לקטע קצרצר	כדי לקדם תלמידים ברמת המתחילים הנמוכה לעבר רמת המתחילים הבינונית והגבוהה, כדאי ... ❑ להרחיב את מאגר המילים השכיחות מהסביבה המידית ומחיי היום-יום: אני, בית, משפחה, חברים, בית ספר, מזג אויר, אוכל, חיות, בגדים ❑ להמיר מילים פשוטות במילים "גבוהות" (בא < נכנס) ❑ ללמד כמה פעלים שכיחים שמתחברים לשמות העצם שנלמדו כמו: הולך, רוצה, צריך, לומד, אוהב, אוכל ❑ לקרוא טקסטים קצרים כמו: ציוץ, כותרת וטקסטים קצרים עם יותר ממשפט אחד, כמו מסרון, פוסט, מודעה, הזמנה ❑ להאזין למונולוגים ושיחות קצרות
אפיק היצגי או בינאישי: הפקה/הבעה בעל-פה ובכתב	
כדי לעבור לרמת המתחילים הגבוהה ולרמת הביניים, תלמידים ברמת המתחילים הבינונית צריכים לעבור מהפקה של רשימות מילים לחיבור מילים לכדי משפטים פשוטים בעלי משמעות. לכן כדאי ...	
אסטרטגיות תיווך <<	אסטרטגיות אתגור >
❑ לספק פתיחים ("אני גר ב...") ❑ לספק תבנית (מבנה של מודעה או הזמנה) ❑ להפנות ל/לספק רשימות מילים ("קיר מילים"/ מילון אישי) שמחולקות לפי שמות עצם, פעלים נפוצים (ש"מתחברים" לשמות העצם הללו באופן טבעי, כמו: הולך ל + בית ספר, בית, חבר) ומילות קישור ❑ להזכיר לתלמידים לחבר בין משפטים באמצעות מילות הקישור	❑ ללמד פעלים יחד עם המשלימים המוצרכים כמו: הולך ל..., ❑ ללמד מבעים שלמים, כמו: מה נשמע? הכל טוב. איך אתה? ❑ ללמד ביטויי זמן פשוטים כמו: בבוקר, בצהריים, בערב ❑ ללמד מילות קישור פשוטות כמו: וגם, אבל, כי

רמת הביניים: רמה זו מאופיינת ב"משפט < רצף של משפטים"	
אפיק פרשני: הבנת הנשמע, הבנת הנקרא, הבנת הנצפה	
אסטרטגיות תיווך <<	אסטרטגיות אתגור >>
כדי לסייע לתלמידים ברמת המתחילים שלומדים עם תלמידים ברמת הביניים, כדאי... ❑ האסטרטגיות של רמת המתחילים + ❑ לשיעורי בית: לקרוא או לצפות בסרטון על נושא הטקסט שיילמד בשיעור הבא בשפת האם ❑ לשנות רכיב בטקסט: להחליף או לספק מילה נרדפת מוכרת לצד מילה גבוהה/ייחודית, לפרק סמיכות (למשל, אנשי העיר < אנשים שגרים בעיר) ❑ לגרוע רכיב מהטקסט: "למחוק" קטע מן המקור (למשל, ציטוט מהתנ"ך או קטע מתפילה) שנמצאים בתוך טקסט מעובד ❑ לספר בע"פ (מורה או תלמיד מתקדם) חלק מהטקסט ולהשאיר רק פסקה אחת לקריאה עצמאית ❑ לפני קריאת מאמר ארוך לקרוא תוכן דומה במשפטים קצרים כתשתית. למשל, לקרוא את משפטי נכון/לא נכון ולנבא תשובות ואח"כ לאשש ❑ לפני קריאת מאמר ארוך לצפות בסרטון שעוסק בתוכן דומה ❑ לפני קריאת טקסט מן המקור, לקרוא טקסט מעובד עם תוכן דומה ❑ לפרק טקסט ארוך למנות קטנות ולקרוא כל פסקה בשיעור אחר ❑ לפרק טקסט ארוך למנות קטנות. כל תלמיד או זוג תלמידים קוראים רק פסקה אחת ואחר-כך מדווחים לכיתה (Jigsaw)	כדי לקדם תלמידים מרמת הביניים הנמוכה לעבר רמת הביניים הגבוהה ומעלה, כדאי... ❑ להרחיב את מאגר המילים סביב נושאים מרמת המתחילים עם מילים ייחודיות/ספציפיות (למשל, להוסיף על הפועל "ללכת": לטייל, לנסוע, לטוס, לרוץ, לקפוץ) ❑ לאפשר לתלמידים לפענח כמה מילים חדשות מתוך הקשר (אם יש רמזים בטקסט) ❑ ללמד מילות קישור כמו: מפני ש... ❑ להוסיף פסקה לטקסט קצר ❑ להחליף את הטקסט המעובד שבספר לטקסט אותנטי באותו נושא ותוכן ❑ להחליף קטע האזנה מעובד/מלאכותי לסרטון או פודקאסט מהאינטרנט על אותו נושא ❑ לחשוף לסוגות מורכבות ולטקסטים ארוכים בהאזנה (שיר והרצאה) ובקריאה (מאמר, כתבה, שירה, סיפורת)
אפיק היצגי או בינאישי: הפקה/הבעה בעל-פה ובכתב	
תלמידים ברמת הביניים צריכים לייצר בעצמם משפטים ולדבר על נושאים מעבר לסביבה המיידית, לכן כדאי:	
אסטרטגיות תיווך <<	אסטרטגיות אתגור >>
האסטרטגיות של רמת המתחילים + ❑ לספק ראשי פרקים / קטגוריות להתייחסות ❑ לספק רשימה של מילות קישור וביטויי זמן	לספק להם הזדמנויות לספר את הטקסט במילים שלהם, למשל, על ידי סיפור הטקסט מפרספקטיבה של דמות אחרת

☐ להרחיב את אוצר המילים על ידי הקנייה של מילים ופעלים שקשורים לנושאים של רמת ביניים, כמו: תחביבים וחוגים, טיול, קניות, עבודה, בריאות ☐ לשאול שאלות פתוחות (ספר לי על... איך...) ☐ ללמד על מבנה המשפט בעברית (נושא-מי/מה?, פועל - מה עושים?, נשוא - לאן/איפה, מתי) ☐ להזכיר לתלמידים להרחיב כל משפט באמצעות מילות תיאור ודוגמות ☐ לעודד תלמידים להפיק טקסטים קצרים בעלי משמעות בעל-פה (למשל, סרטונים, הודעות, פרסומות) ובכתב (למשל, פוסט, אימייל, בלוג) ☐ לא להתעקש על דיוק אלא על שטף ומשמעות	
--	--

רמת מתקדמים: רמה זו מאופיינת בפסקה < רצף של פסקות	
אפיק פרשני: הבנת הנשמע, הבנת הנקרא, הבנת הנצפה	
אסטרטגיות התערבות <<	אסטרטגיות אתגור >>
האסטרטגיות של רמת הביניים + ☐ לעבד את הטקסט מן המקור על ידי הנמכת המשלב	האסטרטגיות של רמת הביניים + ☐ לצפות בסרטים שלמים ☐ לקרוא יותר טקסטים מן המקור (לצמצם טקסטים מעובדים) ☐ לקרוא ספרי קריאה לפי בחירה ☐ להשתתף באירועים קהילתיים
אפיק היצגי או בינאישי: הפקה/הבעה בעל-פה ובכתב כדי שהתלמידים יוכלו לעבור מהפקה של רצף של משפטים פשוטים לכדי משפטים בעלי קשר לוגי / פסקה לכידה עד רצף של פסקות מחוברות על נושאים מגוונים, כדאי:	
אסטרטגיות תיווך <<	אסטרטגיות אתגור >>
האסטרטגיות של רמת הביניים + ☐ לספק ראשי פרקים ושאלות פתוחות ☐ לספק תרשים להרצאה או לכתובת החיבור	האסטרטגיות של רמת הביניים + ☐ להגדיל את מאגר המילים על ידי הקניית מילים וביטויים שקשורים לנושאים והקשרים מופשטים ולתחומי דעת מגוונים כמו: תוכניות לעתיד, תרבות וחברה, חדשות, ספרות, מדעים, היסטוריה, אומנות, פוליטיקה, דת ועוד ☐ ללמד מילות קישור וניגוד מורכבות יותר כמו: בעקבות כך, למרות, אף על-פי ש... ואילו ☐ ללמד מבנים תחביריים מורכבים יותר ☐ לזמן דיונים, עימותים ראיונות ושיחות עם דוברי עברית מהקהילה ומישראל

- ["בסוד העברית" יחידה 2 שיעור 5](#) - מתחילים-נמוכים כיתה ה' ומעלה
- [חברים בעברית + עברית בקליק - הצעה למערך שיעור יסודי](#)
- [דגם שיעור דיפרנציאלי # 1](#) חטיבה ותיכון: בשביל העברית 1 יחידה 4 המדבר שיעור פתיחה
- [דגם שיעור 2](#) בשביל העברית 1 יחידה 4 המדבר כתבה
- [CMP Grade 1](#)